

TRIBUNA

REDACTIA

Deak Ferencz-u. Nr. 10

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:

20 cor.

10 cor.

5 cor.

2 cor.

de Duminică pe an 4 cor.

în România și străinătate pe an

40 franci.

scrierile se acceptază.

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deak Ferencz-u. Nr. 10

INSERTIUNILE:

pe un an garand: prima dată la
10 cor.; a doua oară 12 cor.; a treia
oară 15 cor. de fiecare publicație

atât abonamentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte în Arad.

Rețeta pentru oraș și comitate

scrierile se acceptază

scrierile se acceptază

Atitudine motivată.

*) Nu e greu de închipuit, ce efect era de producă, dacă deputații naționaliști forțau în proiectul lor de adresă cerințe ca autonomia Ardealului, voivodinat Sârbilor Banat, ear pentru Slovaci neîntârziată autonomie națională arondată după teritoriul statelor... Partidele maghiare ar fi sărit în singur om asupra celor zece teme, care în felul de mai sus vor să desmembreze statul unitar al Coroanei Stului... Justh, președintele, iute cum este fire, probabil că nici n'ar fi lăsat să se ască până în capăt un astfel de proiect adresă, și desigur că la nici un caz nu fi lăsat la țipar, să rămână pe vecie de el.

Afară de Dietă, Ungurimea întreagă ar brigat apoi împotriva «criminalilor extremi», cerind ca ei să fie cel puțin dați a pe ușă, dacă nu chiar pe — ferestre. În schimb, bine înțeles, elementele rădă din sânul naționalităților ar fi admirat și mulțumit celor care cu atâta desinvoltură ar condus în Dietă tulburare.

Se mai putea întâmpla însă și alt ceva: mișcările politice maghiare să ia simplu în acest fel de proiect de adresă, ear de la naționaliști care ar fi pledat pentru autonomie, voivodină, autonomie națională comitate și cel puțin un ministru român în felul celui croat, de sigur că ajungeau pe corișii orî deputații unguri ieșeau toți în sala de ședințe a Dietei, nu-i ascultau! Nu ne simțim îndemnați a stărui să demonstrăm, că dacă *astfel* se făcea, deputații nostri nu intrau în vederile celor care pornit activitatea.

Ne credem deci dispensați de a trebui să răspundem fie d-lui Dr. Polyt, care zice că rămas desamăgit în fața prea domoalei dinini a partidului naționalităților, fie gârlă dela Brașov, care cu atâta plăcere și simțierii a luat notă de articolul din «Brașov» și care pentru a pune pe deputații naționaliști din Dietă în contradicție cu eșecurile dela congresul naționalităților, subțiază și de două ori ceea-ce lipsește din proiectul de adresă prezentat de Dr. T.

Dacă ar fi să se adopte în politică astăzi argumentări, apoi tocmai așa am putea cauza pe cei dela 1881 că n'au cuprins în programul lor ceea-ce cuprinde, de pildă, în anul dela 1848, când Românii cereau — principe al Românilor ardeleni.

Trebue să ne dăm însă odată serioasă de vremuri și să nu cerem decât ceea-ce e cu puțință să se realizeze. Și la cazul lucruri, care sunt, așa zicând, generale... Altfel cerind mult, nu ne putem cu nimica.

De altminteri rezerva în ce privește cererile, li-se impune deputaților nostri

și prin rezoluția luată la 10 Ianuarie în conferența dela Sibiu, când s'a enunțat necesitatea *revisuirii* programului național. Așa știm că cei competenți — și între ei și deputații aleși — *se ocupă deja de chestia revisuirii*. Dacă făceau deci enunțarea de principii proprii a figura într'un program politic, desigur că ar fi preocupat apropiata discuție.

E clar deci, pentru orî și cine, că situația dată nu putea să impună deputaților nostri de cât atitudinea pe care au avut-o.

*

Plecând din premise cu totul deosebite, Dr. Polyt în «Branik» și Dr. Jancsó în «Budapesti Hirlap» ajung la aceeași concluzie. Și anume la conclusia, că partidul naționalităților din Dietă prin proiectul său de adresă n'a ridicat câtu-și de puțin cauza națională, ci au prezentat-o ca fiind în regres.

Aceasta — după părerea d-lui Polyt — din cauza că partidul naționalităților a fost — concesiv, ear după a d-lui Dr. Jancsó părere din cauză că, peste tot, în Dieta ungară nu are înțeles să fie vre-o grupare naționalistă, că în viața publică a țării nu se pot valora decât cei care luptă în sânul vre-unui partid maghiar... Cât despre deputații naționaliști d'acum, Dr. Jancsó îi află că-s slabi, și ca oratori și ca bărbați politici.

În privința motivului invocat de Dr. Polyt, am răspuns deja în articolul nostru precedent, precum și introducerea articolului nostru de azi.

Cât privește argumentarea domnului Dr. Jancsó, am putea foarte ușor să ne provocăm la mărturisiri din articole apărute în presa maghiară îndată după ce s'a prezentat proiectul nostru de adresă. Astfel, de pildă, «Egyetértés» dela 9 Maiu a scris: «Fapt e, că cei patru deputați (naționaliști) care s'au înfățișat azi Dietei, au vorbit fără teamă, cu siguranță, fără cel mai mic semn al emoției începătorului, ca și când viața întreagă n'ar fi făcut altceva. Că ce s'a petrecut în interiorul lor, nu se ține de publicitate. Publicitatea a văzut numai atâta, că *toți patru au mers foarte hotărâți pe calea pe care și parlamentarient vechi numai cu precauțiune au obiceiul să pășească*. Intreruperi, mișcări, sgomot, ilaritate nu i-a scos din sărite».

Am mai putea să cităm astfel de mărturisiri și din alte multe ziare, tot atât de autorizate ca «Budapesti Hirlap».

Adevărat: toate grăbesc să constate, că deputații Români n'au spus nimic nou, ci tot cele cuprinse în Replică și Memorande... Tocmai efectul acesta produs asupra Ungurilor răstoarnă însă afirmarea d-lui Polyt.

Deputații naționaliști nici nu puteau să spună ceva nou, ce nu s'a mai pomenit, ci rostul activității a fost ca ceea-ce până acum s'a spus în Replică, Memorande, în conferențe și congrese, să se accentueze în corpul legiuitor al țării.

Intrebăm apoi pe dr. Jancsó: oare întru cât deputații nostri ar crește în valoare întru în vre-un partid maghiar și peste tot, părăsind basa națională?

«Budapesti Hirlap» întreaga chestie a naționalităților vrea s-o deplaseze. Zice că dacă înainte de 1868 naționaliștii au avut oare-cari succese, a fost pentru-că pe de-o parte erau sprijiniți dela Viena, pe de altă parte Ungurii erau slabi. De atunci Ungurii s'au întărit însă. Fapt e și aceea, că neamul românesc a crescut și s'a întărit prin războiul de pe câmpiile bulgare și prin proclamarea regatului României. Atât de tare n'a ajuns însă în cât să impună fie prin mijlocirea Vienei, fie direct, ca în schimbul intrării sale în tripla alianță, guvernele maghiare să trateze într'un fel orî altul naționalitățile. Dr. Jancsó aduce, în privința asta, cazul cu Bánffy, care pentru a-și arăta puterea, se năpustise asupra școalelor române dela Brașov, a căror rentă guvernul Sturdza voia s'o depună la mitropolia din Sibiu.

Se contrazice de altfel Dr. Jancsó chiar în chestia cu România. Căci pe o parte prezintă nu destul de tare pentru a impune, pe de altă parte afirmă că întreaga mișcare memorandistă ar fi fost pusă la cale din — România.

Apoi dacă așa putere are România, în cât la un moment dat a știut să pună la cale mișcări politice cu valori puternice, de ce n'ar fi destul de tare pentru a ști să impună Ungurilor?

Adevărul e de altfel, că întocmai după cum mișcarea memorandistă a pornit din sânul nostru și din situația dată, tocmai așa și activitatea d'acum, cei 10 deputați aleși, este eflucul gândirii și necesităților politice ale naționalităților. Zadarnic Jancsó se mângâie deci că-i numai o încercare efemeră: câtă vreme acești deputați represintă interesele naționalităților, importanța lor va crește, orî cât s'ar încerca «B. H.» să-i ignoreze și fiecare alegere va trebui să adauge încă la acest număr, până vom ajunge să fim reprezentați în Dietă potrivit numărului și însemnătății noastre în stat.

Stări sănătoase nici nu vor fi până atunci în țară.

Tisza la Curie. În ședința de ieri, Curia a pertractat petiția dată împotriva mandatului (din Budapesta, cerc I.) primului-ministru Tisza. Desbaterile le conduce judele Wavrik. Representantul petiționarilor e Dr. Fridvalszky, ear apărători ai alesului și alegerii e Dr. Darvai și Dr. Ragályi. Sunt mulțime de cazuri de presiune oficioasă și corupție prin bani. Desbaterile vor urma și azi.

CRIZA.

Andrássy în Viena. — Speranțe puține. — Viitorul guvern.

De ieri contele Andrássy este în Viena și azi va fi primit de Majestatea Sa în audiență. Ieri a primit pe mai mulți ziaristi, cărora li-a spus:

— Am venit aici cu programul cunoscut deja al coaliției. La ce rezultat se va ajunge, vom vedea. Nu știu însă nimic despre pretinsa dispoziție a cercurilor competente privitoare la concesiuni în armată. Cele ce s'au scris, nu-s lucruri sigure. Măne voi afla dela Majestatea Sa ce este adevărat.

În cercurile maghiare se dă de altfel ca sigur, că Andrássy numai pe baza programului coaliției ar primi să formeze noul guvern. Din acest program nu este autorizat să lase nimic.

În cazul acesta s'ar putea, ca Darányi să formeze un guvern de tranziție.

În cercurile liberale se susține, că viitorul guvern nu se formează din elemente disidente, ci e posibil să vină Széll ori Wekerle.

S'ar mai putea și altceva: după nereușita lui Andrássy, Majestatea Sa să absolve pe Tisza și să numiască un guvern provisor în frunte cu Lukács, actualul ministru de finanțe ori cu Hieronymi.

Kossuthiștii fac de altfel prognosticuri. În caz dacă Andrássy va fi primministru, el ar lua în minister după cum urmează:

Ministru de finanțe . . .	Kossuth F.
„ „ comerțului . . .	contele Hadik J.
„ „ interne . . .	baronul Bánffy ori Gullner.
„ „ instr. publ. . .	Vlassics.
„ „ justiție . . .	Günther ori Holló.
„ „ la latere . . .	contele Zichy Aladár.

DIN ROMANIA.

Zece-Maiu. Capitala României și-a pus iarăși haina de sărbătoare și cu ea se împodobește întreaga țară zi de mare și sfântă sărbătoare este aceea pe care, în răvârsatul zorilor, a anunțat-o Miercuri bubuiturile tunurilor.

Zece-Maiu este ziua învierii noastre, este Paștile națiunii române.

Veacuri întregi dusmanii au ținut încătușată această națiune, au biciuit-o și au supus-o la chinuri, au călcat-o în picioare și au batjocorit-o până ce au crezut că au ucis-o, că au ucis în ea sentimentul naționalității sale.

Dar a fost răsădit, dintru început, în pieptul acestui popor un suflet care nu moare și în vremea vijelioaselor zile de cumplită restricție, cu tot viforul care a așternut troene de necazuri pe sufletul românului, a rămas în tot-d'auna vie în chinuita lui inimă, scintea dragostei lui de neam, dorul lui de neatinare.

Sărbătorim în ziua de Zece-Maiu trei memorabile date de istoria neamului nostru: alegerea ca Domn și încoronarea ca Rege a M. S. Carol I. și proclamarea independenței țării noastre.

Alegerea Principelui Carol de Hohenzollern ca Domn al Principatelor-Unite, a însemnat sfârșitul unei ere de frământări lăuntrice care au pricinuit atât de multe și de mari vărsări de sânge între fii acestei țări.

Principatele-Unite au încetat să mai figureze pe harta Europei, odată cu proclamarea neatinării; în locul lor a răsărit România, care în ziua de Zece Maiu 1881 a pus pe fruntea Domnului ei coroana regală.

Ast-fel după ani de muncă neobosită, de luptă și de stăruință, s'au putut realiza visul acelor bătrâni boeri, pe la începutul secolului XIX, au pornit mișcarea de regenerare a conștiinței românești, prin crearea unei mișcări culturale naționale.

Neatinarea noastră politică nu se putea realiza fără ca ea să aibă la temelie o neatinare sufletească, independenta de gândire și de simțire, trezirea conștiinței naționale.

Această operă de neatinare sufletească, intelectuală, a fost începută de acei „cinstiți ai noștri boeri” cari, încă din secolul XVIII scriau cărți românești și erau membrii ai „Societății filosoficești a neamului românesc” din Ardeal — societate din care făceau parte Banul Brâncoveanu, Ienăchiță Văcărescu, Banul Gr. Bălăceanu, etc. Aceiași cinstiți boeri sau fii lor au primit cu dragoste la 1816 pe Gr. Lazăr și i-au dat înaltul lor sprijin pentru începerea operei de reînviere a conștiinței naționale.

Boerii țării au pregătit pe cale culturală marea operă a Neatinării, iar ostașul român — țărănul — sub conducerea vitejească a Domnului Carol, a desăvârșit-o.

Boerii au început-o cu condeiul, ostașul a terminat-o cu spada.

Multe neajunsuri au îndurat acei boeri pentru naționalismul lor: temniță, surghiun și chiar moarte. Dar sămânța aruncată de ei a căzut pe pământ bun, a prins și, udată de sângele tânăr al atâtor mii de flăcăi căzuți pe câmpiile Bulgariei, a dat roadele pe cari le culegem noi astăzi.

Amintirea acestor lupte de un secol și încoronarea lor cu vitejiile dela Plevna, dela Grivița și dela Smârdan, le sărbătorim noi astăzi.

Iar la defilarea care Mercuri a avut loc, cetățeanul liber al liberei României, va putea să vadă cu proprii ochi pe aceia, și pe urmașii acolora cari au făptuit neatinarea țării.

Va vedea pe urmașii acolora patrioți cinstiți boeri cari au fost în fruntea mișcării culturale dela începutul secolului XIX, va vedea ostașul român și tot-de odată, anul acesta, va putea să vadă alături de Șeful suprem al oștii victorioase dela Plevna și Grivița, pe doi dintre comandanții cari l-au secundat în conducerea bravilor oșteni la victorie.

Și, privind aceste figuri glorioase, văzând parada care se face, steagurile măndre și oriflamele, să își aducă aminte de secolele, de pătimire ale națiunii române, de veacurile de durere și obidă când Românul era, în țara lui, rob tuturor veneticilor. Să își aducă aminte de acele timpuri dureroase, pentru ea să știe să prețuiască munca și jertfele făcute, și să dea fiecăruia partea dreaptă de glorie la săvârșirea acestei mari opere.

Gândindu-se la acel trecut dureros și privind prezentul, dând fiecăruia partea de merit pe care o are în opera de reînviere a neamului, să își aducă totdeauna aminte că mai sunt încă multe mari lucruri de făcut, pentru a asigura progresul acestei țări.

Pentru asigurarea acestui progres, pentru a păstra și mări moștenirea scumpă lăsată de părinții noștri, să ne consacram fără preget, să ne consacram toate puterile și, în munca noastră fără preget, să avem pildă pe bărbății ilustrii cari au colaborat la marea operă și pe cari putem să-i vedem încă astăzi în viață.

Al. Antemireanu.

Revoluționarii ruși.

Perchițiție într-o imprimerie clandestină din Varșovia.

Descoperirea unei imprimării secrete e legată adese ori cu pericole pentru polițiști. Un exemplu:

Un socialist arestat în momentul, când afișa proclamațiunii revoluționare, fu supus la tortură și în mijlocul chinurilor, dădu adresa unei imprimării secrete stabilită în atelierul unui cismar. Jandarmii, cari se duseră acolo, fură primiți cu gloanțe de revolver.

Colonelul jandarmeriei, ajutorul lui și comisarul de poliție căzură jos, morți. Alți câțiva polițiști fură răniți. Doi tipografi reușiră să scape. Patru dintre camerazi lor fură arestați numai din cauză, că nu voiseră să părăsească pe femeia cismarului.

Exemplul acela nu i-a izolat. E un caz dintr-o sută. În fie-ce săptămână se denunță câte o tipografie secretă, ceea-ce nu împiedică ca în săptămâna următoare, să se răspândească cu miile vre-un manifest revoluționar sau o scrisoare incendiară a lui Gapon.

Vera Figner înmormântată de vie într-o celulă unde rămâne închisă timp de 20 de ani.

Toată această propagandă n'a fost în zadar; ea a adus roade. Astăzi nu numai studenții, fii micilor burghezi, negustorii și funcționarii își ri-

dică glasul; tot poporul, lucrătorii din atelier și uzini, întreaga clasă muncitoare, înălțându-urile de rasă, s'au unit pentru a cere libertate.

Bastilia din Petersburg, fortăreața Petru și Pavel, este însă tot în picioare — și din nenorocire vinovații numai de mici păcate politice nu expiază în alte închisori sau în deșerturile înghețate ale Siberiei crima de a le comisi!

S'au scris volume asupra regimului închisorilor în Rusia. Cine a citit aceste volume știe, care e soarta prizonierilor.

Alături de fortăreața Petru și Pavel este Petersburg o altă fortăreață, nu mai puțin durabilă numită Schlüsselburg.

Aci a fost închisă timp de douăzeci de ani Vera Figner, care merită să figureze printre martirii revoluției rusești, alături de Vera Solovici, Sofia Perowskaia, Hesa Helfman și alții.

Dela 1879 la 1883, Vera Figner a desfurat o mare activitate pentru a face să strălucindă în armată ideile socialiste. Ea reușește să câștige la ideile ei o mulțime de oșteri, trădată de unul din ai ei, de Depaieff, e condamnată la moarte, apoi grațiată pentru înmormântată de vie într-o celulă. Ea avea de ani, când intra în închisoare și 53 când acum un an — într-o stare, cum putem să știm să ne închipuim.

Deținuți politici, cari se sinucid în închisori.

Nu toți condamnații și deținuții au înțeles forța fizică și morală necesară pentru a suporta, ca Vera Figner, douăzeci ani de închisoare. De aceea numărul acolora, cari în închisoare se sinucid pentru a scăpa de chinurile nopții fără de sfârșit este foarte mare.

Odată un deținut politic în vîrstă de 40 ani, Nichitoli, varsă petrol pe haine, dă foc la moare, după trei zile de suferințe îngrozitoare de oare-ce nu găsise alt mijloc de a părăsi închisoarea Tagansky din Moscova.

Altădată unul Gracevsky și student la medicină se sinucid tot din acel și motiv.

Situațiunea prizonierilor politici nu e deloc bună în închisorile provinciale, unde lipsa de foame și frig și unde sunt bătute și poate să audă strigătele lor? Cenzura interzicțiilor în modul cel mai strict a se ocupa asemenea lucruri.

Cât despre spionajul ei a atins un anumit grad sub regimul lui Plehve, care a crezut că va înăbuși mișcarea agrară prin crearea a noi polițiști în sate, numiți „păzitorii satelor”.

Suferințele lui Gorki.

Mișcarea muncitorilor care n'a fost opriată de baia de sânge din 9 Ianuarie, a scos în lume oamenii noi. Preotul Gapon, necunoscut înainte, e azi celebru; ear bătrânul Tolstoi e pe de altă parte, eclipsat de tînărul Gorki, gloria căruia a contribuit mai mult aresa decât cărțile lui.

Severitatea legii se aplică lui, pe de altă parte, Tolstoi e lăsat în pace la Yasnaia — Poliana cenzura nu mai interzice, ca în trecut, publicarea telegramelor sau a știrilor relative la revoluționarismul, pe care-l suscită cea mai mare scriere a sa.

Tolstoi poate să dea fără a avea teamă de pedeapsă, sfaturii familiare țărului pe care numește în scrisori fratele lui; pe când a fost închis numai pentru-că și-a pus numele în susul unei petițiuni, pe care au iscălit-o și alți literați și pe care ar fi iscălit-o de sigur Andrei Cehoff care a murit desamăgit acum un an, plinătatea vârstei și a talentului.

Da, energiile noi se manifestă, irezistibilă energiile, cărora nimic nu se va putea opune, câte brutalități și sălbăticii se va întreprinde către un guvern despotice, care nu se simte gur de domnia lui.

D'ale școlii.

Pentru adevăr.

Stimaților mei confrăți învățători căți sinceritate mă întreabă în cauza de adevăr tate a unora coriști și alți oameni din țară atît față de tînărul urmaș învățător de aicla, maș vîrtos suspițiunilor mie atribuite, cu misiunea mult stim. redacțiunii vin pentru a văr să le răspund prin aceeaș intimă încl-

loc de publicitate, cât și ceilalți con-
precum marele public al nostru, cu atât
profund să poată pătrunde prin reflectul
lumină în esența mărilor de ceată din
consecințelor nu numai la o dejosire a
atorului ci cu mult mai triste pentru po-
Ni-le deslușise chiar judele comunal de
Coasta Vuia, înaintea M. On. domn proto-
școlar Dr. Tr. Putici, precum a mai
coriști și alți oameni — cumcă dînsul
cept ar fi la niște școale comunale.

In mod răzbunător cu învățatorimea se în-
se și azilul străin de copii de aici, ear
le mai triste cine să le poarte? Nefericitul

Scrutătorul poate afla între poporul nost
Izvin o mulțime de oameni sîrguincioși și cu
iubitori de școală și învățatori, studii lor
economie, preste tot în conducerea cât mai
școală, pe cum popor viguros și iubitor de
școlă. Inșă și tristul adevăr: abia câte 1—2
în familiile mai multora; pe unii părinți
de pretenzivi: cât dascălul copiilor lor nici
ze zică vre-o vorbă legănată. Poftim acum
aplină!

Terfește poporul nostru cât poate pentru
școlă și școlărilor sale confesionale, cum pe
cultură n'ar voi el tot mai mult a con-
dă, dacă unii dintre conducătorii săi —
nepăsători — nu s'ar arăta numai în
pățimase mai la suprafață!...

Prin chemare, dela învățatori se recere:
întru toate împlinitori de datorințe. Ace-
trebuie să se facă în mod cât mai silitor;
cine se abate din cale, apoi nici nu e
de o chemare.

Terenul de muncă vast e pentru învăța-
și chemarea lor una dintre cele mai grele

In special se recere dela ai noștri învăța-
față de școală, progresul a câte șese clase
învățământ; față de a dogmelor cunoștințe,
unde fețele noastre sfințite se feresc din
— învățământul religios; față de sf. bise-
glasul pionerului întru preamărirea cereș-
părinte; față de instrucțiunea limbii ma-
re, tot cu frica în oase al noștrii bieți în-
tori sunt; și, dacă mai sunt și coruri vo-
prospectele delictului disciplinar și even-
lor suspendere.

Acestea și altele asemenea datorințe se
un învățatorimele noastre însă pe temelul:
fi învățatorul pentru popor.

E și drept așa; aceasta sinteză trebuie
ceată și la ceilalți factori cari tot numai
popor sunt, spunându-se față: iată, noi
și pentru voi suntem!...

Învățătorul trebuie să fie om de cunoștințe
și să le înmulțească. In scopul multilateral al
școlă se recere: voia de studiu, timpul su-
fizic, praxa și esperința în paralel cu
școlă, precum — pacea și liniștea peste tot a
școlărilor.

In greaua lui vocațiune îl vor sprijini:
școlă și fruntașii comunei, pacea și drago-
în sinul poporului, sfaturile bune ale în-
școlărilor și superiorilor săi.

Umilința trebuie să se considere ca o vir-
tute bună a învățatorului; ea în modul exem-
plu al acesteia verifică, pentru-că e și datorința
cardinală.

Până când respălătirea lui la o dejosire
înaintea poporului stricăcioasă e până în ger-
nele sufletesc, că se simte robul...

Prin retragerea mea în statul de penziune,
când să mă despart de școală și dintre iu-
școlărilor mei elevi, o, cât de mult nu regretasem
la aceasta repășire. Par'că nu aveam, ci toate-
le numai niște visuri erau...

Reamintindu-mi din trecut: cum numai
bățul de călător plecasem spre întâiul meu
de învățator; cum în serviciul școlărilor și
poporului am pus cu iubire viața și sufletul
în întreg; cum pentru silințele avute ca nu
care numai cu accesori eram retribuit de
oameni din popor; și dacă de toate trebuie
școlărilor despart apoi — în conștiința-mi lini-

ștită la împlinirea datorțiilor avute — să și împlor
cerul: „acum slobozește Doamne pe robul tău!...

Că nu ușor puteam să mă desbrac în mo-
dul îndatinat din trecut, în cerusem voia ur-
mașului învățator de aici, ca și eu oare cum
să-i pot ajuta — în trecerea de timp — la în-
vățarea de glasuri bisericești ale unora tineri
ai noștri, ca: Dimitrie Gheju, Ioan Ursu, Di-
mitrie Iosa, Ioan Pistriș, Ioan Cărunțu, Ioan
Mandriș, Ioan Pela ș. a., precum în predilec-
țiunea aceea am și să particip între tinerimea
coristă.

Cu nădejdea înainte; eată acum în comuna
Izvin încă un număr mulțit de cântăreți bise-
ricești, eată pe lângă corul vocal bărbătesc și
un al doilea mic cor mixt bisericesc de nou
instruat de urmașul învățator, ambele coruri
cari în mai multe rânduri și cooperaseră în sf.
noastră bisericească.

Dar prin linul acesta senin, mai și bucu-
ria unora oameni de aici în fața norilor lor
tulburii, gata fiind ei tot la o vecinică sincer-
tate pe buze.

Cu timpul de peste 20 de ani prin pres-
tațiunile de jertfe pentru corul din Izvin, socie-
tate care tot din acel timp își are statute și
casa ei proprie, și acum — mai vătos în tim-
pul de retragere — încă inimă să am eu a-se
perde o asemenea temelie?!

Recunosc, căci întru supărarea mea — om
fiind și eu — în modul confident am și răs-
puns unora afară de cor: „corul acesta con-
certe nici când nu poate avea“, dar făcând
aluziune numai pentru îndreptarea sa. Drept că
în aceeași confidentă am consultat în deosebii și
pe parohul nostru mai tânăr, lămurindu-mă:
cum numai singură bunăvoința (sinceritatea
între coriști și învățator) poate mai departe să
ajungă; dar nu și în presupunerea mea a se
lua o asemenea confidentă drept oare-cari gra-
vamene și la învinuirea urmașului învățator
de aici.

Premiselor acestea subiective voiu să le ex-
pun — fără să ascund ori adaug ceva mai mult,
intemeiat pe date și fapte concrete, încă partea
obiectivă cu mărul de ceartă al corului vocal
de plugari din Izvin; și dacă în acest contras
mai puteau a se ingera și alți oameni în ne-
competință, chiar în frunte cu un jude comu-
nal ce nici să fi spriginit el când-va socie-
tatea corului, apoi evident: că nu de dragul
unora coriști tulburase el și alții de principii
apa melului din vale, ci ca să se afirme față
pentru școala lui comunală. Ne și arătase el
publice o scrisoare gata scoasă din buzunar,
înaintea M. On. domn presbiter-inspector școl-
lar Dr. Tr. Putici și a mai multora oameni che-
mați în casa Reuniunii române de cântări și
muzică a plugarilor din Izvin — pentru școala
lui comunală. (Va urma).

Răsboiul ruso-japonez.

Admiralul Rosdestvensky a murit. — Noul admiral.

Telegramele de azi noapte aduc o
știre de mare senzație. Se telegrafiază a-
dică următoarele:

Paris 23 Maiu. Ziarele de aici în edi-
fiți extraordinare publică știrea de senzație
primită din izvor rusesc despre moartea lui
Rosdestvensky, fostul comandant al flotei bal-
tice.

Berlin 24 Maiu. Nici după cele mai
inteligente cercetări, admiralitatea rusă și
germană nu știe, unde se află flota lui Togo.
Se presupune însă, că marele biruitor re-
servă Rușilor un plan de război cu atâtea
surprise, încât sunt temeri serioase, că și
noua flotă rusă va fi biruită.

Petersburg. Față de vestea răspândită
de ziarele parisiene, că Rosdestvenski a mu-

rit, agenția telegrafică din Petersburg spune,
că n'are absolut de loc cunoștință despre
aceasta.

Catastrofa de pe riul Ciungari.

Londra. In Siberia căldura a început
mai de vreme decât de obicei; zăpada și
ghiața se topește; lapovița e mare, drumu-
rile opun foarte mari greutatea transporturi-
lor. Un transport, ce voia să ajungă în Carbin,
a fost înghițit de apele rfului Ciungari, spăr-
gându-se ghiața. O parte din militarii, ce
însoțiau transportul s'a înecat.

Împăratul corean e internat în Japonia.

Roma. Din Petersburg a sosit vestea,
că consulul rusesc din Peking a înștiințat
pe guvernul chinez, că Japonezii au voit să
ducă pe împăratul corean în Japonia. «Agen-
ția Italiana» confirmă această știre și adaugă,
că Japonia a abstat dela planul ei numai
după-ce Rusia a înaintat tuturor puterilor
note de protest.

Drumul flotei ruse.

Paris. Luî Matin i se scrie din Petersburg,
că Rosdestvenski e sănătos. Birilev a fost numit
comandant numai din precauție, ca la o even-
tuală nenorocire să poată substitui pe Rosdest-
venski. Acesta a înaintat spre nord. Se crede, că
vrea să se ciocneasă cu Togo și numai după
luptă își va continua drumul spre Vladivostoc,
fiindcă șansele unei victorii acum sunt cu mult
mai bune, decât evadând din Vladivostoc, când
ar putea fi espus la surprize. Deși o victorie rusă
e foarte grea; Togo are doar vr'o 100 de torpi-
loare, pe când Rosdestvenski are trezeci

Din Mandjuria.

Sanghai. Aici se știe despre lupte lângă
râul Tumen. Rușii ar fi învins și ar fi res-
pins pe Japonezii, ce voiau să înainteze. E
vorba de o luptă, ce s'ar fi dat cum între
20.000 oameni. Japonezii au avut mari per-
deri.

Lupte lângă Chirin.

Rușii în grabă febrilă continuă fortifi-
cațiile. Mici încăerări între avant posturi,
precum și între trupe de cercetași sunt la
ordinea zilei. Japonezilor — se zice — le-a
succes să câștige amănunte importante despre
pozițiile ruse.

Tokio. După darile de samă oficioase
s'au zărit trupe de ale cavaleriei dușmane
la dreapta lui Liaho pe drumul facumenic;
au fost mai multe ciocniri, în cari au în-
vins Japonezii. Rușii au fost adecă respinși.
Aceste trupe, după-ce lângă Tuhangeen au
fost bătute acum sunt cam la 26 mile de-
parte de Sacumen. In 21 s'au retras pe
partea dreaptă a lui Malenpu. Trupele ja-
poneze au bătut mai multe companii duș-
mane. In celelalte puncte ale teatrului de
război n'au fost schimbări.

Petersburg, Generalul Linevici telegra-
fează în 21: in 19 o trupă rusă a ocupat
satul Cioco. A doua zi au înaintat spre
nord. In 19 o trupă de infanterie s'a cioc-
nit cu dușmanul aproape de stația ferată
Satufu. Japonezii au trebuit să evacueze sta-
ția și să se retragă spre sud. Trupa rusă a
înaintat spre sud. Trupa aceasta a dat foc
satului Manchencen. In aceeași zi a fost
luptă în apropierea satului Armagan, patru
verse spre apus dela Chinsuance.

Numai atunci ne îmbrăcăm ieftine și bine, o o o IN PROVINCIE se TRIMET MUSTRE o o o
ca materia pentru haine bărbătești o cumpă-
m din magazinul de postavuri KIZ materie
pentru un costum întreg din postav de lână cu-
mă, negru și colorat fl. 6—30. 504 o o o ARAD, Szabad-ágtér 17 — PÉCS, Király u 1 o o o

LEICHTNER și FLEISCHER.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 24 Maiu 1905.

— **Intâlnirea regelui României cu regele nostru** Regele Carol I se va duce în luna Iulie să petreacă la Gastein. În drum se va opri la Ischl, să vadă pe M. Sa regele Francis Iosif, pentru a cărui primire la Ischl să fac deja pregătirile necesare.

— **Cât au costat drabanții.** În comisia de imunitate cassierul Dietei, Pongrátz Elemér a mărturisit erii, că la porunca fostului president al Dietei Perczel a plătit drabanților (pentru chirie, uniforme și leafă) 31.826 coroane.

Atâta a costat lueșul dela 13 Decembrie, când — se știe — bieții drabanți au fost asviriți din sala de ședințe și mulți au mâncat și bătaie.

— **Inaugurarea statuei lui Alexandri,** care era să fie în 25 Maiu, s'a amânat pe 1 Iulie.

— **Ucigașul lui Sergius,** după cum se telegrafează din Petersburg, a fost erii dimineata spânzurat. Kalaiev, îndrăznețul ucigaș, și-a păstrat întreg curagiul până și-a dat sufletul și înainte de moarte a spus, că-l fericit dându-și viața în lupta pentru libertate.

— **Grevă preotească.** Din Paris se telegrafează, că preoții din Franța întregă amenință să se pună în grevă, ne mai făcând nici un fel de slujbă preotească, dacă guvernul pune în practică legea lui Combes privitoare la despărțirea bisericeii de stat.

— **Experiențe noi.** Colonelul Gaedke, corespondent în afaceri militare al ziarului „Berliner Tageblatt“, raportează că cu ocaziunea unei defilări a regimentului 145 în fața împăratului Wilhelm, împăratul a ținut oficerilor următoarea vorbire: Domnilor! Defilarea regimentului meu n'a fost tocmai splendidă, dar' am închis ochii, de oarece nu cu defilări de gală se câștigă învingerile asupra inamicului. Aceasta ni-au demonstrat-o la Petersburg, cari stău sărb de tot în privința defilărilor de gală, dar' supoartă splendid strapatele și luptă splendid.

— **Congresul internațional socialist.** Se anunță din Triest: Eri s'a întrunit congresul internațional socialist, care s'ocupă cu chipul d-a zădărnici izbucnirea unui eventual război între Italia și Austro-Ungaria. Au fost de față Larda, Marangoni, Bisolatti Ferri cemiși italieni. Ellenbogen și Pernerstorfer deputați austriaci și alții. Congresul s'a început la 10 ore. S-au rostit multe

vorbiri combatând cheltuelile militare și de războiu. În decursul vorbirilor s'auziau dinspre mare, salve de tun date spre salutul vaporului de războiu Ferdinand Max. Oratorii au scos în evidență contrastul dintre declarațiunile despre pace ale guvernelor și continua înarmare a statelor. După-ameaz au vorbit șeful muncitorilor Pittoni, baronul Lazarini, deputații Ferri și Ellenbogen, toți împotriva iredentismului.

— **Inaugurare de vapor în Triest.** În 22 a fost în Triest inaugurarea unui nou vapor de război numit după prințul Ferdinand Maximilian. Inaugurarea cu obiceiurile solemnități a săvârșit-o prințesa Maria Iosefa, care a sosit în fabrica de vapoare pe vaporul *Teliran* — puțin după orele zece. Aici a fost primită de admiratul Montecucoli și de alte notabilități sosite aici pentru astă serbare. În frumoasa baracă de curte unde prințesa înainte și după serbare a ținut cercele erau adunate notabilitățile între cari erau ministru Call, Rozel, Buguoy, mai mulți deputați în frunte cu presidentul, contele Wetter, mai mulți deputați maghiari.

Admiralul mulțumește prințesei în numele marinei militare pentru activitatea arătată. Prințesa își exprimă bucuria că cu învoire mai naltă poate da vaporului numele bravului reînviător a marinei militare. Apoi a urmat inaugurarea și au lăsat vaporul pe apă, Serbările s'au terminat după orele 12; prințesa s'a întors la Triest și d'acici la Viena. Seara toate vapoarele au fost splendid iluminate.

— **Cale ferată nouă în comitatul Aradului.** Inginerul Darvas Lajos, care exploatează cariera de peatră dela Sărb și Vosdoci din comitatul Aradului, a cerut concesie pentru a face cale ferată, care să lege cele două sate cu stația Halmagiului. Eri comisia administrativă, sub conducerea lui Unger Manó, trimisul ministrului de comerț, a căpitanului Iosif Paul, trimisul ministrului de războiu, și a altor reprezentanți ai autorităților administrative, a fost la fața locului și a opinat, că se poate da concesie pentru construirea căii ferate. Remâne, ca în curând să-și dea cuvântul ministrul de comerț.

— **Scaparea ucigașului regicid.** Ziarele italiene sunt revoltate pentru neglijența care a arătat-o guvernul în urmărirea lui Victor Jaffei care pe cum se știe a fost tovarăș ucigașului regicid Bresci. Dacă lui Bresci nu-i reușia atentatul, era datorința lui Jaffei să ucidă pe Umberto la serbările de gimnastică din Mouza din anul 1900 luna Iulie. N'a ajuns însă rindul la munca lui Jaffei, el apoi a scăpat; i-au găsit întâi refugiu în Elveția când însă poliția italiană i-a dat de urmă, a fugit în Egipt. Aici s'a simțit în siguranță aproape patru ani, în sfârșit însă

poliția egipteană l'a prins în Cairo, și despre asta și luat notiță, cu câte-va săptămâni înainte de ziarele europene. Autoritățile egiptene au înștiințat consulul italian din Cairo, să dea știre la ministrul de externe competente pentru arestarea tovarășului regicid. Deacii însă nu făcut nici un pas și mai puțin au făcut astățile din Italia cărora probabil tot din cauza le-a venit la cunoștință arestarea lui Jaffei. Poliția din Cairo nu înțelegea tăcerea italianilor și după tăcere de mai multe săptămâni eliberat pe Jaffei și l'au oprit pentru totdeauna de-a se reîntoarce în Egipt; așa dar dacă tovarăș nu e chiar dispus a se întoarce în Italia în altă țeară se poate simți în deplină siguranță. Ziarele italiene într'un glas strigă acum cu purcederea autorităților lor în adevăr neînțeleși și fără pereche. Pe Bresci însă l'a ajuns fatumul. Pe cum se știe adecă e condamnat la închisoare pe viață, căci în Italia numai pacea militară se pedepsesc cu condamnare la moarte. Abea însă la un an de închisoare el s'a strâns în temnița de pe insula Murda.

— **Orașul idealistilor.** S'a răspândit zvonul în toată lumea, că miliardarul american Carnegie, cunoscut ca cel mai mare filantrop, să înființeze aproape de Haga un oraș, în care să locuiească numai idealști. Locuitorii idealști vor datorința să se ocupe numai cu științele și cu arta și ca să nu ducă griji pentru ziua de mâine, mese gratuite, mâncare, îmbrăcăminte și locuințe. Despre planul fantastic circulează multe versuri și se susține, că sumă oribilă a destinat Carnegie pentru realizarea acestui plan.

— **Pedeapsa poporului.** În trei sate din Rusia (guvernamentul Wolhynien) țărani, și de coloniștii germani și de nobili, și-au răsbunat în mod îngrozitor asupra numeroșilor hoți de Hoții au fost torturați în modul cel mai barbar și după ce și-au mărturisit tâlhăriile, au fost tuși cu drugi de fer și îmblăcii. Opt-zece au fost grav răniți, unspre-zece au fost uciși.

— **Licitarea giuvaericalelor și hârtiilor de valoare ale lui Krivány.** Alaltăieri au ajuns la licitație mobilele lui Krivány. Eri s'au vândut la noul palat de justiție giuvaericalele, losurii și hârtiile de valoare ale lui Krivány. Licitația a avut foarte mulți vizitatori. Cel mai important obiect a fost: un inel cu briliante și nisit cu peatră de smaragd, care s'a vândut pentru 781 coroane.

Prețurile obiectelor vindute amortisesc cam 120.000 coroane din pagubele aduse lui Krivány comitatului.

— **Incendiu în Lugoș.** Luni d. m. la ora 5 a fost alarmat orașul Lugoș. Isbucnise

IN SEARA UNEI ZILE FRUMOASE.

DE

EDMOND PILON.

Nici odată seară mai frumoasă nu luminase încă cu flacăra ei liniștita armonie a dealurilor orașului Assise. O lumină blondă și dulce, venită dela occident ca un nor, răspândea peste vale, peste oraș și peste zidurile mănăstirei, o lumină așa de fluidă și așa de străvezie, încât dincolo de pădurici, de gârle, de plantații, ochii ghiceau Apeninii cari semănau cu niște ziduri nalte zidite într'adins ca să ocrotească, împotriva furtunei și a furtunilor lumi, orașul pe care și-l alesese Sf. Francisc ca loc de retragere.

Pe poteca care cobora din vîrfurile munților spre rîpele pe unde curge Tibrul, veneau doi călugări, dintre cari unul, slab și galben la față, cu bainele prea largi pentru trupul lui prea uscat, era călare pe o măgăriță. Tovarășul gânditor mergea înainte, ținînd de frâu pe bunul dobitoac care înainta în cet, puind cu băgare de seamă picioarele printre pietre ca să nu zdruncine pe cel care-l călărea.

Cu cât s'apropiau acești doi oameni de Assise, numărul păsărilor creștea. Veneau din toate punctele cerului, din spre Spoleta sau din spre Perugia, din spre Răsărit unde este Ancona, sau din spre Apus unde este Toscana.

Toate stolurile acestea de pasări veniră să zboare d'asupra celor doi tovarășii, și cel care era călare pe măgăriță și a cărui vedere era slabă din pricina frigurilor zise celuilalt:

— De unde vine forma aceasta întunecoasă, d'asupra noastră? O fi vrând iar să plouă mai înainte de a ajunge noi la Porziuncule.

Însă sfântul Francisc (fiindcă el era) răspunse cu glasul său cel mai dulce:

— Să nu ai nici o frică, frate; ceea-ce vezi d-ta nu sunt norii cerului ci surorile noastre, ciocărlile. Ciripitul lor slăvește pe Domnul și aripile lor, în drumul nostru aduc pacea călătoriei.

În momentul acesta măgărița lunecă într'un văgaș și fratele bolnav fu cât p'aci să cază. Atunci Francisc zise iar:

— Să ne oprim aici, frate; biata măgăriță e obosită și trebuie să ne aducem aminte că dobitoacele acestea sunt bine cuvântate de când Christos a ales pe unul din ele ca să între pe spinarea lui în Ierusalim.

După ce zise vorbele acestea, Francisc ajută pe fratele bolnav să se dea. Il așeză binișor în marginea drumului, lângă niște butuci de viță, și pe măgăriță o duse până la un copac și o legă.

Ciocărlile își opriră mersul, pe urmă se risipiră în câmpie.

În momentul acesta trecu o adiere dulce care duse spre oraș mirezmele dealului, a pădurilor verzi și a plantațiilor. Bietul bolnav, care sta rezimat între butuci, oftă greu.

— Ce ai, frate Rufin; iar ți-e sete? zise Francisc.

— Iar îmi e sete, frate Serafic! zise fratele Rufin.

Atunci Francisc se uită spre cer după o ciocărlie care trecea. Băgă de seamă unde se lăsa ea jos într'un tufiș, și acolo o zări bând apă. Cu cât bea, gâtul ciocărliei se umfla și ridica pliscul în sus ca să înghiță. Ca să nu o tulbure, Francisc așteptă până să se ură ea de apă, și după ce zbură ea, el s'apropie și luă apă rece în palme. Cu degetele lipite ca să nu se scurgă apa, se în-

toarse la Rufin și-i porunci să-și plece buzele și să-și lăse palmele lui. Cu chipul acesta îl făcu să bea și bolnavul simțind că-l pătrunde fericirea zise:

— Tată Serafic, aș vrea puțină apă să mă potolesc pe ochi, ca să gonesc sângele și ca să pot să văd bine Rivelorto, Assise și Maria de Porziuncule, locuri binecuvântate.

Francisc se duse iar la pârâu și se întorsese cu apă rece în palme. Unse limplele, frunțile și ochii bietului Rufin. Acesta oftă ușurat.

— Mulțumesc, taică Serafic „Ah! Îți mulțumesc, d-ta îmi dai viața!”

Și cu capul ridicat cu mândrie pe umăr și privi spre orizont a cărui splendoare se desfășura la picioarele lui în caturi succesive și splendide.

— Până la Foligno văd eu, tată? elopotolul acesta nu este a sfântului Damian?

— Când e vorba de Sf. Damian eu cunosc foarte bine biserica aceea, fiindcă eu cu tata am zidit-o din nou.

Sfântul s'apropie de tovarășul lui. Pantele lui de lemn se izbiră de pietre... se uită spre orizont. Intensitatea soarelui lumina departe. Pe de argint dovedeau că acolo curgeau ape; pe de argint dovedeau biserici; undulațiile văd păduricile de murt, de dafini, și de palmierii tici, pete albe, dovedeau satele.

Francisc, nemișcat și gânditor, admira în mușetea locului. Aici era partea pe care i-o dăduse Dumnezeu pentru cultură, și lui se părea așa de frumoasă partea aceasta, i-se părea că locurile acestea erau așa de mai presus de umilința lui, că coastele acestea roditoare înțerau ca un cadru prea frumos viața lui de puțin încât o recunoștință nespuse se naștea în inimă.

Dumnezeu îl făcuse prea mare grație de

incendiu în magazinele casei Svoboda din Isabela, mărghinășă cu casa fundației Pap, care se află prăvălia d-lui Traian P. Răcz, în casa Grosz, în nemijlocita apropiere a zidului palat al bancii „Poporul“. Incendiu se declarase în magazinele de sticlărie și în casa Grosz, de unde răspândindu-se în cât și toate edificiile laterale. A fost mare foc, că focul s'a ivit ziua și nu a fost ajutat decât altfel nu s'ar fi putut localiza. Ajutorul Pau dat întru stingerea focului și pompierii militari (artilieriști), mai au sosit și pompierii noștri orășenești. Salvarea edificiului nu a mai putut fi vorba. Se afla locuința și cancelaria avocatului Dobó. Actele și cărțile au putut fi salvate aruncându-se pe fereastră afară în piața din parter (unde se află magazinul lui Kowitz) era liberă, nefiind încă închiriată. O muncă grea de două ore au reușit în pompierii asociați să localizeze incendiul, să prefacă totul din casa lui Svoboda în cenușă. Precum aflăm, au fost atâtea sticle precum și magazinele de sticlărie ale lui Grosz asigurate. („*Drapelul*“).

— **Bătaie la bancă.** Adunarea pentru alegerea president de bancă *societății de credit din* a fost împrăștiată de poliție, din motivul că cele două partide s'a iscat bătaie.

— **Grevă.** Lucrătorii dela fabrica de gaz Budapesta, 800 la număr, s'au pus eri în grevă. Dacă nu se va face vre-un aranjament, la Pesta va fi în întunec.

— **Căsătorie urgentă.** La americanii de aici căsătoriile se fac foarte repede. Așa, ziarul „Correspondența“ din New-York pu următoarele:

După o cunoștință de o oră fură cununați de curentul în Atlantic City (New-York) de Davis cu domnișoara Jennie Bain din Filadelfia. Ambii fură recomandați unul altuia la Atlantic City. Ei s'au înamorat la prima vedere și o oră fură cununați de preot.

— **Cât au costat cununile în vremile mai.** În anul 1600 s'a cununat Henric IV., regele Franței, cu Maria de Medicis. El a cinstit o cunună și lucruri prețioase în preț de 500.000 florini. Ea era de mătășă cafenie cusută tot de aur și avea un șlep de 8 metri de lung. După petri în preț de un milion de florenți. Sigismund de Polonia, când s'a căsătorit cu principesa austriacă Matilda, la costat numai 24 de funți de aur, rochia miresei a costat 700.000 de florenți. El purta 5 diamante în urechi și 3 milioane de coroane, iar podoba miresei costa earășă cam atâta. Principele de Ura-

nia când s'a căsătorit cu Ana, fiica Principelui de Saxonia, au fost în Drezda 5000 de nuntași; 6000 de cai au fost hrăniți pe cheltuiala orașului cu 12.000 de măști de ovăș. Cățătele și pâinea au fost pregătite din 4000 măști de grâu și 8000 măști de săcară. Sau băut 3600 de vedere de vin și 1000 butoaie de bere. Nunta principelui de Saxonia a ținut 6 zile în orașul Torgan care a ospătat în zilele acelea 11.000 de persoane și-a hrănit 12.000 de cai.

— **In casa de nebuni — cu mintea întreagă.** Văduva Csudnay, o milionară din comitatul Timiș avea mult năcaz cu fiul său Emil. Tinărul cavaler trăia ca omul cărui soarta i-a dăruit toate. Intre altele Emil, s'a îndrăgostit de o acriță din Pesta și nainte cu câte-va săptămâni s'a și logodit cu ea. Mamă-sa nici s'audă nu voia de asta căsătorie și a încercat în tot chipul să-i înduplece la rupere cu acrița. Emil însă era neîndoit. Una însă îi făcea grije, nu era majorean și știa că mamă-sa n'are să se învoiască la asta — nainte de împlinirea vârstei recerute.

Ce mare i-a fost însă surprinderea când un bun prieten al familiei îi spuse că familia nu se mai interpune nici căsătoriei nici la aceea să se facă majorean. Pentru ca să te faci majorean, trebuie să te supui să-ți viziteze memoria. Tinărul Emil s'a învoit cu bucurie și la asta „mică formalitate“. Sub acest pretext apoi l'au dus în sanatoriu lui Dr. Otto Schvartzer din Pesta unde l'au declarat nebun și l'au închis — cu toată opoziția lui. Acolo e și astăzi. I-a succes să cumpere un îngrijitor și astfel să trimită două scrisori miresei și-i cere macar un mic semn de viață că altfel cu adevărat nebuneste. Mireasa i-a răspuns, dar se înțelege n'a ajuns în mâna nenorocitului.

Să întâmplă la noi în Ungaria astfel de cazuri multe, că cine are bani poate să închidă și să declare de nebun pe orî cine i-ar sta în cale.

— **Un călău curajos.** Fratricidului Francisc Bark, care în temnița din Lincoln (Nebraska) își așteaptă executarea, i-s'a permis să însuși să-și execute sentința de moarte. Temnicerul a fost încredințat cu asta misiune, s'a îngrozit însă de un asemenea lucru. Când uci-gășului i-a venit asta la cunoștință a rugat temnicerul să vie la dânsul și i-a spus că îi ușurează munca și promite pe cuvânt că merge singur la locul de pierzare și se execută singur.

Temnicerul a încunștințat despre asta direcția, asta apoi la forurile competente, de unde apoi a primit răspunsul că e indiferent cum va atârna Barker pe spânzurătoare, lucrul principal e, s'ajungă acolo. Astfel temnicerul

e scăpat de-o misiune teribilă, ear Barker e încântat că lumea va vorbi despre el ca de unul care însuși și-a executat sentința de moarte.

— **Caravană îngropată.** Deșerturile Sahariei — necropola atâtor călători au îngropat o întreagă caravană constatătoare din 250 beduini. Unul singur a scăpat, care a putut fugi dinaintea valurilor mării nisipoase.

Află imediată aplicare *două culegători tipografi.* Reflectanții, în scrisorile lor să anunțe unde au mai lucrat și ziua când pot intra în serviciu. A se adresa la administrația ziarului „Tribuna“.

Justiție.

Arad, 24 Maiu

§ **Condamnare la moarte în Lugoj.** Dintre procesele criminale, pertractate săptămâna trecută în fața curții cu jurați din Lugoj, mai mult interes și groază a stârnit procesul fraților Nicolae și Ilie Darabanț. Aceștia erau dușmanii de moarte ai lui Petru Andrașescu în urma unui proces de avere și — la instigarea lui Ilie — Nicolae Darabanț a ucis cu 3 lovituri de secure pe Andrașescu. Crima s'a întâmplat în noaptea de 29 spre 30 Martie a. c. Acuzator a fost procurorul Dr. Béla Virág. Apărătorii: Coriolan Bredireanu și Dr. Dobó Jenő. După pronunțarea verdictului, tribunalul a pedepsit pe Nicolae Darabanț ca făptuitor la muncă silnică pe viață, ear pe Ilie Darabanț ca instigator la moarte prin ștreang Nicolae Darabanț n'a mai apelat, Ilie Darabanț și apărătorii au dat recurs de casatie.

Declarațiune*).

Subscrisul am fost acuzat din partea d-lui notar din Totvărădia, Tomuția Vasiliu că i-aș fi zis „becher, lotru și venitură“. În urma înțelegerii ce a avut loc între noi declar, că aceste termene nu le-am folosit la adresa sa spre a-l vătăma, nici nu-mi aduc aminte să le fi folosit și în cât s'ar fi întâmplat, regret întâmplarea și-l rog pentru scuză pe dl notar.

Govașdia, la 20 Maiu 1905.

Nr. 648.

Roth Vilmos.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

dintre oile turmei. Pentru ce a trebuit să mearse el pelerinul de rînd?

Suferințele părintelui Rufin i-se păreau mai puțin decât beatitudinea și suferințele lui ale lui Anghel, ale lui Bernard, și ale lui Ion, și ale tuturor cari rămăseseră pe lume și pe care l va găsi seara pentru citire și mîncare împreună.

O nemărginită umilință spirituală îl încovoia și cu cât mai mult creștea imnul lui de la Dumnezeu și cu atîta mai mult înainta în perfecție. Și se mai gîndea la copilăria lui, la fratele Bernardon, care-l bătea, la muma sa Pica, care așa de bună, și se mai gîndea și la mama sa familiară pe care punea tecămuri și mîncare pentru săracii cari ar intra.

— **Sărăcia era sora lui, patroana lui muma lui, și sora sa.** Pentru ea și ar fi dat haina de la el, frînghia cu care era încins, pantofii din picioare, sângele dintr'insul, carnea dintr'insul, oasele dintr'insul.

— **Taică Serafic!** Taică Serafic! zicea în sufletul acesta alături de el glasul tremurător al mamei.

— **Francise, zmulș din visul lui, se întoarse la el și această rugăciuni:**

— **Suferi rău, taică?**

— **Aș voi apă ca să-mi spăl pulberea de pe mine, taică Serafic.**

— **Francise se întoarse la fântână, însă se întoarse, zări pe fratele Rufin, Ingenunchind și mîncînd lăcomeste struguri.**

— **Francise îi veni o frică grozavă, adică să se întoarcă Rufin și să-l cunoască.**

— **Arzul părintelui Serafic nu va fi acolo ca să-l văd pe oare unei sensualități așa de mari. Păcă-**

tosul nu merita oare pentru o astfel de dorință, pentru o astfel de lăcomie, pedeapsa cea mai rea?

Francise pricepu iminența nenorocirii și, Ingenunchind și el între butucii cu struguri începu să mîncească struguri.

Și Francise se gîndea:

— **Pentru ce nu sunt eu biata măgăriță care mîncă mărăcinii de pe marginea drumului, mai bine de cât să fiu părintele Serafic care se îmbată cu zeama strugurilor?**

— **Fratele meu însă este bolnav și sunt dator să fac asta pentru dragostea fratelui meu.**

O singură îndoială îi rămânea: a cui era via asta? a comunității ori a țaranilor? Dacă bogăția era a țaranilor nu era oare un furt scirbos? Însă ciocrlile cari zburau pe d'asupra, venind, tocmai în momentul acesta, să s'abată d'asupra capetelor celor doi călugări și să ciugulească struguri.

Un astfel de semn dovedi lui Francise că viale acestea erau ale Franciscanilor și se bucură.

Și Rufin când se întoarse, înștiințat de pasări, și-l văzu și pe el mîncînd struguri. Avu marea putere să-i zică:

— **Mîncă la împlinire și fără frică, frate, „nu lua nici aur, nici argint, nici monedă în brîul tău, nici sac pentru drum, nici două haine, nici două încălțăminte, nici baston, fiind-că muncitorul este vrednic de hrana sa“.**

Vorbele acestea sunt în Sft. Matei (X. 6.10).

Auzindu-le din gura lui Francise, fratele Rufin rămase în extas și admiră o dată mai mult, sublimitatea de spirit și marele sens religios a aceluia care găsise astfel încă odată mijlocul ea să facă elogiul sărăciei.

Soarele, în momentul acesta se întunecă. O negură ușoară se răspîndi pe colinele ombriane și departe clopotnița dela Forziuncule se arătă ca un punct mic de aur.

Francise și Rufin mai rămăseră câtă-va vreme să mîncească struguri; pe urmă, după ce prinseră puteri, eșiră în drumul mare și se întoarseră la Assise cu buna măgăriță și cu ciocrlile, surorile lor.

I. S. S.

H A Z.

— **Pentru ce a mușcat Adam din măr?** întrebă un profesor pe un elev.

— **Pentru-că n'avea cuțit, răspunse elevul.**

*

— **Copiii mei aiurează toată ziua.**

— **Ce vrei să zici?**

— **Unul e pictor, altul e poet și al treilea are friguri.**

*

Bucurie și durere.

El, vesel. — **Sărută-mă Amelio, și fă-ți curaj: mă duc la primărie să declar moartea soacră-mei. Ea, țipînd. — Doamne!... A murit mama? El, grațios — Nu, dar doctorul m'a asigurat că peste un ceas n'o să mai fie.**

*

Tatăl. — Ce citești, Gogule?

Gogu. — **Povestea unui bărbat și a unei femei cari s'au căsătorit și au trăit fericiți tot restul vieții.**

Tatăl. — Da, tu citești în totdeauna romane.

ECONOMIE.

Arad, 24 Maiu

«Banca de colonizare și parcelare».

(Dovezi).

«Banca de colonizare și parcelare» — departe de a urmări cu activitatea sa o misiune mai înaltă național-economică și social-politică, — s'a fondat de adreptul contra băncilor naționalităților din Transilvania și în prima linie contra băncilor române.

Aserțiunile noastre le-am bazat atunci pe rapoartele presei maghiare asupra anchetei ținute de «Banca de colonizare și parcelare» în Cluj. Astăzi suntem în poziție de a putea publica ca dovezi nerăsturnabile, două scrisori dela însași direcțiunea «Băncii de colonizare și parcelare», care confirmă perfect temeinicia aserțiunilor noastre și conțin totodată o mărturisire autentică și fătășă a adevăratelor scopuri urmărite de banca din chestiune.

Una din scrisori, ale căror originale se află în mâinile noastre, are data 20 Aprilie a. c. și constituie răspunsul la o cerere înaintată de o comună românească din centrul Transilvaniei la «Banca de colonizare și parcelare» pentru cumpărarea și parcelarea unei moșii de 530 jug. catastrale din apropierea comunei din chestiune. În acest răspuns direcțiunea «Băncii de colonizare și parcelare» după ce permite, că în principiu este aplicată a se ocupa cu chestiunea parcelării și cere informațiuni mai de aproape asupra moșiei, continuă cum urmează:

«Observăm însă deja cu ocaziunea aceasta, că la cumpărările și parcelările de moșii din Transilvania institutul nostru nu reflectează la nici un câștig material, ci caută a servi cu astfel de cumpărări și parcelări numai scopuri patriotice. Va căuta deci să cumpere și să valorizeze pe calea parcelării numai astfel de moșii, prin a cărora cumpărare și parcelare va putea să pună stavilă politicii de realitate a băncilor naționalităților de acolo, politică ce devine tot mai amenințătoare și periculoasă pentru cauza maghiarimii. — Prin urmare la moșia oferită am putea reflecta numai în acel caz, când prin cumpărarea și parcelarea ei s'ar acuirea pământ pe seama populațiunii maghiare de acolo și am putea asigura traiul și existența populațiunii maghiare mai sărace. Dacă din contră prin parcelarea moșiei din chestiune n'am da, decât un nou prilej la extinderea teritorială a naționalităților, — atunci nu putem reflecta la cumpărarea ei».

Petentiul nepătrunzând limbajul, de altcând foarte lămurit al acestei scrisori, s'au grăbit a da «Băncii de colonizare și parcelare» informațiunile mai de aproape asupra moșiei, a căreia cumpărare au solicitat-o, la ce au primit dela direcțiunea numitei bănci deja cu data de 24 Aprilie a. c., următoarea rezoluțiune:

Răspunzând la scrisoarea Dv. dela 22 crt. Vă aducem la cunoștință, că institutul nostru urmărește în Transilvania, — precum am amintit și în scrisoarea noastră precedentă — mai presus de toate și exclusiv numai scopul de a apăra cauza maghiarimii, amenințată cu perire prin politica de realitate a băncilor naționalităților de acolo — și a salva, după posibilitate, ceea-ce mai este de salvat; prin urmare nu doarește a promova și a-și da concursul decât numai la acuirea de moșii maghiare pe seama maghiarilor.

Deoarece prin cumpărarea și parcelarea moșiei din chestiune nu numai, că nu s'ar ajunge scopul urmărit de noi, ci tocmai contra-

rul, adică s'ar promova numai extinderea naționalităților — regretăm de a nu vă putea împlini cererea».

Ne credem dispenzați de orice comentariu; scrisorile de sus sunt o mărturie evidentă, că nu băncile naționalităților fac, ceea-ce li-se atribue în continuu pe nedrept și nu ele sunt acelea, care urmăresc scopuri exclusiviste naționale, ci tocmai băncile maghiare, care precum am văzut, refuză categoric ajutorul lor ori-cărei întreprinderi, prin care nu se promovează deadreptul interesele specifice ale conaționalilor lor. lucru care despre băncile noastre nici când nu se susținea cu temei și cu atât mai puțin se va putea dovedi.

(Revista Economica“).

C. P.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 24 Maiu. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Maiu (100 clgr.)	18.18—18.20
Cucuruz pe Maiu	15.44—15.46
Cucuruz pe Iulie	14.72—14.74
Grâu pe Octombrie	16.64—16.66
Secară pe Octombrie	13.46—13.48
Orz pe Octombrie	11.38—11.40

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Maiu 1905	18.14—18.16
Cucuruz pe Maiu	15.54—15.56
Cucuruz pe Iulie	14.74—14.76
Grâu pe Octombrie	16.58—16.60
Secară pe	13.44—13.46
Ovăș pe Octombrie	11.40—11.42
Secară pe Octombrie	11.18—11.20

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măști metriche grâu cor.	17.00—17.40
320—340 „ „ cucuruz „	15.10—15.30
Semnare nominală: secară:	14.68—14.70
„ „ orz:	14.60—14.80
„ „ ovăș:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
500—600 măști metriche grâu cor.	8.40—8.50
300—400 „ „ cucuruz „	7.40—7.50
Semnare nominală: secară . . .	7.10—7.20
„ „ orz:	7.20—7.30
„ „ ovăș:	6.90—7.00

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 70—100 klgr.	Cor.	16.70—16.75
„ 80— „ „	„	16.75—16.85
Secară: 100 „ „	„	13.70—13.80
Orz: „ „ „	„	13.70—13.80
Ovăș mercantil 100 klg.	„	13.70—13.80
„ cernut „ „	„	13.50—13.60
Cucuruz vechiu „ „	„	14.80—15.00
„ nou „ „	„	14.80—15.00

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor.	158.—
„ „ „ mic	„	160.—
„ brut „ mare	„	156.—
„ „ „ mic	„	158.—

Tirgul de porci din Köbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. 130—131 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr 139—141 fil.; Calitate sârbească: grei, părechea peste 260 klg. 139—140 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 137—138 fil. Ușori până la 240 kgr. 136—137 fil.

POȘTA REDACȚIEI.

Cefa. Mulțumite publice mai lungi nu se publică de cât plătindu-se tacsă.

Alte chestii, te asigurăm, publicăm cu aceeași plăcere dela D-ta, cu care am făcut-o asta în trecut. Vă rugăm chiar să ne trimiteți cât mai des corespondențe de prin Bihor.

MUSTANGERUL NEGRU

— ROMAN SENAȚIONAL —

De

MAYNE-REID și F. WHITTAKER.

(Urmare.)

— Este el îți spun! Frate meu a murit. Este rindul meu acum să mor! Suntem gata să mor!»

Și Luiziana ar fi căzut de pe pri-pă, dar vară-sa n'ar fi luat-o în brațe. Aceasta la apropierea pericolului, lucra cu toată energia și săgele rece al unui bărbat obicinuit cu aceste surprinderi înspăimântătoare.

„Haide Luizi, zise ea verișoarei sale, a trecut momentul, când aveam dreptul de a pierde curajul. Acum e vorba să fim cu judecată și să ne apărăm singure, de oare-ce nu ne putem rezuma decât pe noi. Fiecare să se așeze la locul său pe prispă, gata să tragă și cu cartușe de apropiere! Și mai ales nimeni să nu tragă în prisos sau înainte de a da eu semnalul. Să așteptăm ca Indienii să ajungă la bună bătaie de pușcă!»

Pe când isprăvia această mică cuvântare, Indienii soseau la vre-o 50 metri dela bastionul ai căruia apărătorii abia avuseră timpul de a se așeza despărțiți, în lungul prispei, și a se pregăti să tragă la semnalul dat de tinăra fată.

Indienii ne văzând pe nimeni în jurul bastionului și crezând că cei ce-l ocupă se retrăsese în case speriați și gata a se preda, se priseră de odată la vre-o cincizeci de metri scoțând strigăte grozave. În acest moment o voce scurtă Tennessee dede semnalul așteptat. Patru lovituri de pușcă plecară din bastionul mate, aproape numai decât de detunătura de rabină a tinerei fete.

Cinci oameni căzură morți sau răniți moarte, iar ceilalți se îndepărtară cu prudență scoțând injurături năprasnice. Tennessee nu se așteptase să se întâmple așa ceva în vremea. Încercându-și arma poruncise celor patru apărătorii să schimbe locurile, pentru a nu pe dușmanii să creadă, că sunt mai numărați decât erau în realitate și să încerce multă vreme, apoi de a se ține gata pentru a începe nou la comandă.

Cât despre Coadă de Tigru, dînsul comandase în același timp oamenilor săi o mână aproape analogă, făcându-i să se desfășoare singură linie de bătaie în formă de semicerc puțin depărtați unii de alții, pentru a oferi o conjurațiune o țintă mai grea. Mai dase poruncă să tragă aproape în continuu, dar făcând să se poată pentru a nu răni pe cele două fete.

Cu începerea din acest moment, gata să înceapă a șura în toate direcțiunile pe de-înainte apărătorilor blocului, care fură odată de a se ascunde la spatele parapetului și să nu era de ținut. De câte ori se expunea de scoate capul vedea linia Pieilor-Roșii apropiindu-se mereu, pe când cele două capete ale potcom tindeau să se reunească și să năvălească în bără. Scopul lui Coadă de Tigru era evident închidă pe impresurați într'un cerc de foc, mijlocul căruia li-ar fi cu neputință de a lovitură de pușcă, până când căți-va din răniții săi să poată pătrunde sub case și să tragă asupra apărătorilor bastionului sau să se năpustească asupra lor.

Tinăra miss Magoffin sări de prispă la vară-sa și o întrebă repede, cu o voce grijată:

„Ai putea tu să tragi focuri? Trebuie să ai ori-ce preț să ne ajuți și să prinzi curaj.»

— Așa pută să dau câte-va focuri și să încerca tot ce veți dori, draguța mea. Iar că sunt atât de lașă.

— Vezi bine, că dacă am fi numărând putea să ne apărăm, și că nu armele ne lipsesc. Trebuie neapărat să faci și tu ceva și să ai aci până când vor sosi amicii noștri și să cee-ce nu poate zăbovi. Haide și voi, adăugându-se femeilor negre, care se tupăie la baza palisadei, aveți numai un mijloc de a scăpa dela moarte, acesta este de a vă salva de a ține dușmanul la distanță până când ne va sosi ajutor! Luați fiecare câte o armă și trageți de câte ori veți putea. Puțin ne pasă de veți face numai sgomot!»

— Oh! miss! gemeau femeile negre, pus nici odată mâna pe pușcă. (Va urma)

Redactor responsabil: Sever Boer.
Editor-proprietar: George Nichis.

Prăvălia de fer și deosebite instrumente

Prăvălia de fer și deosebite instrumente

(Berta-Testvérek)

Arad, Andrassy-tér 3.

Telefon 386.

Telefon 386.

Depozit bogat în fer și mărfuri de metal, în diferite instrumente, în ferării pentru mobili diferite, cuptoare de fer de Nadrág și aling de primul rang Mașine (sparhert) pentru bucătării de Olanda elegante, special pentru economia de casă, dalapuri pentru ghiață.

me Ferlah și Piper, puște pentru vânători: un pol de vânzare a conșelor de oțel Baș Béla și a pompelor de stropit contra orosporei pe lângă o garanță de 10 ani, Instrumente de verit etc.

efece engleze, Solingene veritabile, pene- tinuri și briciuri.

Depozit exclusiv „AHOI“ seama ținuturilor sud-ungare uni- deposit al lustrului de argint: VENUS pentru cuptoare.

mandele de provincie se efectuează pentru prețurile ieftine de zi.

Gradina Mikádó

Astă seară **Mare Concert**
Mercuri 0 0
0 0 24 Maiu

dat de Musica regimentului ces-reg. de in- fanterie nr. 33, din loc.

Inceputul la 8 ore seara. — Prețul de intrare 20 fileri. In grădină se servește proaspătă renumita »Bere de Martie« din Prima Fabrică Ungară de Bere din Kőbánya.

La dispoziție: mâncări reci, vin excelent de Măderat, diferite alte beuturi fine, cafea, etc.

Cu stîlmă: Szűsz Mór, cafenier.

DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă; consultă zilnic dela 8—12 a.m. și dela 3—6 p. m. — în

BAILE HERCULANE

(HERCULESFÜRDŐ)

Rog pe ori-cine să bine-voiască a se convinge ce bine și ce ieftin își poate procura de la mine ori-ce orologiu și giuvaerice din argint și aur curat de 14 carate.

— A R A D, Piața Libertății — lângă edificiul teatrului vechiu.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaeriu.

Cine merge la stații balne- are ori în vilegiatură să ducă cu sine destulă

hârtie de scrisori

și alte requisite de scris, fiind-că în streini pe bani scumpi capătă dese-ori material rău.

Bilete de vizită

așisderea, să-și tacă accsă din destul, fiind-că neîntrerupt are lipsa de ele.

De.cum-va cunoaște arta fotografiei ori de voește s'o învețe, poștească a cumpăra o

Mașină de fotografiat

cu toată garnitura ei, ieftină și bună. Eternizarea prin fotografare a frumoaselor ținuturi romantice, ori evenimente, ne oferă

distracția cea mai plăcută.

Introducere în arta fotografiei.

Hârtie de scrisori:

Margaret Mill,

Adria,

Myrtle Mille ș. m. d.

Bilete de vizită

Mașini de fotografiat

Se pot cumpăra cu prețuri convenabile.

== Mare ==

asortiment!

Bloch H.

prăvălie de hârtie, tipografie și mare magazin de articole fotografice.

Băile alcalino-muriatice delă Sângeorgiul-român

(Oláh-Szt-György, Besztercze-Naszód m.)

pentru cantitatea mare de carbonat de sodiu, clorure metalice și acid carbonic întrec cele mai renumite ape minerale din Europa. Să aplică ca cură de băut cu cel mai mare succes la toate boalele acute și cronice de stomach și intestine, la obstipație cronică, la hyperaemie de ficat, la disolvarea pietrelor de beșică, biliare și de rinichi, la haemoroide, la blenorrhoe (triper) și catare de uter, la afecțiunile catarale ale căilor respiratoare, la debilități nervoase (neurasterie, histerie), la reumatisme și podagră, la scrofulă. Ca bae (scaldă) influențează minunat resorbirea exudatelor pleuritice, peritonitice, uterinare, etc. precum și la deosebitele boale de piele.

Sesoul începe la 1 Iunie și ține până 15 Septembrie

O multime de odăi corespunzător mobilate stau la dispoziția publicului în preț de 1 cor. până în 4 cor. — Bucătării foarte bună și ieftină. — În salonul de cură sunt disponibile jurnale, bibliotecă, etc. — Parc și alei pe terenul băilor. — Locuri de escursiune în înalții munți din vecinătate. — Musică permanentă.

Prețul pentru o scaldă caldă 1 cor. a unei reci 40 fileri.

Ultima stațiune ferată e Bistrița (Besztercze), unde în ori-ce timp stau trăsuri comode la dispoziția publicului.

Medic de scaldă: Dr. Wilhelm B u d a c k e r.

Prospecte franco trimite o o o o o o

Direcțiunea băilor.

Vinzare

de VIN în mare și mic, producțiune proprie din

podgoria Șiriei.

Vin nou alb, litra	52 fileri.
Schiller (roșu)	56 „
Vin vechiu alb	64 „
Rizling alb	80 „
Vin roșu vechiu	1.— cor.
Rachiu de drojdii, fabricat propriu, rafinat și rachiu de prune	1,60 cor.
de bucate	2 40 „
Pelin sirbesc veritabil	1.20 „

Se capătă la **Quirini Sándor** Arad, Aulich Lajos-u. 7 e.

ALIFIA CAMFORATĂ Földes

după cele mai nouă cenetări stiențifice în 3 zile face să dispară orice necurătenie a feții, precum și pete, piștru, negei, roșimea feței și a mânilor.

Un flacon mai mare 1 cor. 60 fil.

„ „ „ „ 1 „ — „

Se poate folosi numai sara; orice săpun nu-i strică.

Apoteca lui Földes Kelemen, Arad.

Condițiunea principală a

FRUMSETEI

este, ca fața și mâinile să fie fine, ear în scopul acesta mijlocul cel mai potrivit este

Crema-Gyöngy

care este cu desăvârșire inofensivă și face pelea fină de loc după o singură folosire.

În urma unei folosiri îndelungate mitesserii supărăcioși, alunițele și petele de ficat dispar.

Prețul un borcan 1 cor.

Săpun la Crema-Gyöngy 1 cor.

Gyöngy-Créma pudor 1 cor.

Se poate comanda dela:

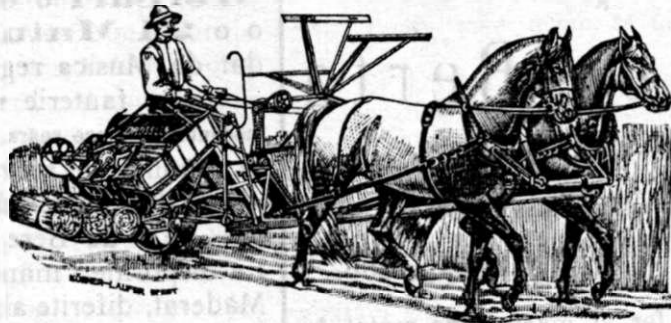
farmacistul **HAUER LAJOS.**

ARAD, Pécskai-ut. 287

Carol Drössler

fabrica priv. ces. și reg. de mașini agronomice

Budapesta, VI., Váci-körút 59

Liferează
Automobile,
locomobile
asortimente complete pentru mașini de imblătit, asortimente pentru pluguri cu abur „Milwaukee”

mașini de cosit, mașini de secerat și legat snopi, de construcția cea mai nouă

mașini de sămănat „Rákóczy Drill” și ori-ce alte mașini cutate solid și trainice

Conspect pentru prețuri și articole se trimite gratis la dorință.

INSTITUTUL LUI LÖWY

pentru împrumut de **SACI** și strae

recomandă marele magazin de saci și strae bune în or-ce mărime. Serviciu prompt și conștientios. - - - Prețuri foarte ieftine

Cel mai bun loc pentru saci și strae bune!

CARTOFI PRIMA cu vagonul pentru culnă și sămăna

Löwy Zsigmond

— Temesvár gyárvaros, Fő-utca 33. sz. —

Spălătorie de albituri cu vapor.

Intemeiată la 1858.

MÜLLER I. & FIUL

văpsitor de postav, curățitor chimic și spălătorie-fabrică de albituri cu vapor

în **ARAD:**

Halász-utca 29 - 30 sz.

Stabilimente de colectare:

Asztalos Sándor-utca 2-3., Forray-utca 4., József főherczeg-út 11., Brassó, Déva, Gyulafehérvár, Szászsebes, Segesvár.

Avem onoare a aduce la bine-voitoarea cunoștință a p. t. publicului, că ne-am adăugat fabrica de văpsitorie chimică de postavuri și curățitorie chimică cea cu bun renume, cu o spălătorie de albituri cu vapor, provăzută cu mașinile cele mai moderne, unde se spală ori-ce fel de albituri, în deosebi: gulere, manșete și cămăși bărbătești, și se calcă de strălucesc. — În fabrica noastră se curăță chimic și văpsesc haine de bărbați, femei și copii, pardesie, dantele, perdele ș. m. d.

Rugându-ne pentru binevoitorul sprijin al p. t. publicului, rămânem

cu toată stima

Müller J. & Fiul.

Nr. de telefon 459.

Spălătorie de albituri cu vapor.